

LBRIS

We know
books

**PERIPEȚIILE
BRAVULUI
SOLDAT ȘVEJK**

Jaroslav Hašek

Traducere și note
VASILE VASILACHE

LITERA
București

Cuprins

<i>Precuvântare</i>	5
Partea întâi. În spatele frontului	7
I. Intervenția bravului soldat Švejk în războiul mondial.....	9
II. Bravul soldat Švejk la direcția poliției.....	20
III. Švejk în fața medicilor legiști.....	29
IV. Švejk e dat afară din casa de nebuni.....	37
V. Švejk la comisariatul de poliție din strada Šalmová.....	43
VI. Un cerc vicios: Švejk îl rupe și se întoarce acasă.....	52
VII. Švejk, ostaș al Majestății Sale.....	64
VIII. Švejk simulantul.....	71
IX. Švejk în temnița garnizoanei.....	91
X. Švejk – ordonanță la preotul de campanie.....	115
XI. Švejk și Otto Katz se duc să officieze slujba religioasă de campanie.....	141
XII. O controversă religioasă.....	153
XIII. Švejk se duce să miruiască.....	162
XIV. Švejk pleacă ordonanță la locotenentul Lukáš.....	179
XV. Catastrofa.....	228
<i>Postfață la partea întâi. În spatele frontului</i>	242
Partea a doua. Pe front	247
I. Peripețiile lui Švejk în tren.....	249
II. Anabasisul lui Švejk spre Budějovice.....	271
III. Aventurile lui Švejk la Királyhid.....	348
IV. Noi chinuri.....	416
V. De la Most pe Litava spre Sokal.....	444

Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války
Jaroslav Hašek

Editura Litera

tel.: 0374 82 66 35; 02131963 90; 031 425 16 19

e-mail: contact@litera.ro

www.litera.ro

Peripețiile bravului soldat Švejk
Jaroslav Hašek

Copyright © 2025 Grup Media Litera
pentru ediția în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașeu și fiii
Corector: Ionel Palade
Tehnoredactare și prepress: Ofelia Coșman

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HAŠEK, JAROSLAV
Peripețiile bravului soldat Švejk / Jaroslav Hašek;
trad. și note: Vasile Vasilache. – București: Litera, 2025
2 vol.
ISBN 978-630-355-051-0
Vol. 1 – 2025. – ISBN 978-630-355-052-7
I. Vasilache, Vasile (trad.; note)
821.162.3

Precuvântare

Marile epoci au nevoie de oameni mari. Dar pe lumea asta există și eroi modești, anonimi, care n-au cucerit slava lui Napoleon, istoria îi trece sub tăcere. Dacă, însă, le-ai cerceta cu atenție viața, ai observa că slava lor este în stare s-o adumbrească chiar și pe cea a lui Alexandru Macedon. Bunăoară, în zilele noastre, poți întâlni pe străduțele orașului Praga un omulean îmbrăcat sărăcuț, care nici nu bănuiește ce rol a jucat în istoria epocii noastre noi și mărețe. El își caută modest de drum, pe nimeni nu oprește, și nici jurnaliștii nu-l acostează cu rugămintea să le dea vreun interviu. Dacă l-ai întreba cum îl cheamă, el ți-ar răspunde simplu și sfios: „Švejk“.

Și într-adevăr, acest om tăcut, în haine ponosite, e tocmai acel brav soldat Švejk, acel erou curajos, al cărui nume, încă de pe timpurile Imperiului Austro-Ungar, flutura pe buzele tuturor cetățenilor Regatului Cehiei și a cărui slavă nu s-a stins nici în republica de azi.

Personal, îl iubesc din toată inima pe acest brav soldat și, aducând la cunoștința cititorilor peripețiile lui din timpurile războiului mondial, sunt sigur că o să-l îndrăgească toată lumea ca pe un erou nerecunoscut. Ce-i drept, el n-a

dat foc templului zeiței din Efes, cum a făcut-o prostănaclul de Herostrat, numai ca să nimerească în coloanele ziarelor și în manualele școlare. Dar cred că nici nu era nevoie.

Autorul

Partea întâi
În spatele frontului

I

**Intervenția bravului soldat Švejk
în războiul mondial...**

– Carevasăzică, ni l-au ucis pe Ferdinand, veni cu veste către Švejk servitoarea.

Acum câțiva ani comisia medicală îl declarase pe domnul Švejk tâmpit iremediabil. Dumnealui, părăsind serviciul militar, își căutase o ocupație – trăia din negoțul de câini, niște javre răpănoase și vagabonde, cărora le ticluia cu propria sa mână pedigriul și rasa, ca fiind dintre cele mai nobile.

În afară de această ocupație, domnul Švejk mai suferea de reumatism și chiar în momentul de față își ungea genunchii cu alifie opodeldoc.

– Pe care Ferdinand, doamnă Müllerová? întrebă acesta, continuând să-și maseze genunchii. Eu cunosc doi Ferdinanzi: unul – servitor la farmacistul Pruša, care din greșeală a băut o sticlă cu ulei de păr; dar mai este unul, Ferdinand Kokoška, cel ce strânge scârnă de câine. Nu-i mare pierdere nici de unul, nici de altul, doamnă Müllerová.

– Vai, conașule, dar vorba e de arhiducele Ferdinand, cel de la Conopiște, grăsunul, cucernicul!...

– Maica ta, Hristoase! strigă Švejk. Asta-i bună! Și unde, mă rog, i s-au întâmplat toate acestea domnului arhiduce?

– La Sarajevo, conașule, la Sarajevo. Știți, cu pistolul. Tocmai trecea pe acolo cu arhiducesa lui în automobil, și poc! cu glonțul...

– Ca să vezi, doamnă Müllerová, chiar în automobil! Firește, un domn ca dânsul își poate permite și una ca asta. Probabil, nici prin gând să-i treacă, cât de păgubos se poate sfârși un voiaj cu automobilul. Și încă unde, la Sarajevo! Știi că Sarajevo e în Bosnia, doamnă Müllerová? Te pomenești că turcii ne-o fi făcut-o. Nu trebuia să le luăm Bosnia și Herțegovina... Să știi că asta e, doamnă Müllerová. Carevasăzică, domnul arhiduce e în împărăția cerurilor. Spune-mi, mult s-a zbătut?

– Nici n-a oftat, conașule, cu revolverul nu-i șagă. Nu demult, chiar la noi, la Nusle, un domn se juca cu revolverul: și-a împușcat familia, ba și portarul pe deasupra: dumnealui se duse să vadă cine împușcă la etajul trei.

– Al dracului revolver! Altele, doamnă Müllerová, măcar crăpi, nu iau foc. Ei, dar pentru arhiduce s-au ostenit, au procurat ceva, se vede, fain. Fac prinsoare că omul care a tras într-însul se îmbrăcase frumos pentru trebușoara asta... Ia gândește-te dumneata, să tragi în domnul arhiduce, ce, e foaie verde? N-ai să împuști ca un oarecare braconier, să zicem, pe un pădurar, întâi și întâi te gândești cum ai să te înfățișezi înaintea Domniei Sale. Pentru că de dumnealui n-ai să te apropii în zdrențe, nu-i așa? Musai să ai pe cap țilindru, altfel te înșfacă polițistul.

– Se zice, erau mai mulți, conașule.

– Păi, cred și eu, doamnă Müllerová, confirmă Švejk, isprăvind masajul. Dacă, de-o vorbă, mata ai vrea să-l împuști pe arhiduce sau pe Măria Sa împăratul, numai că te-ai sfătui cu cineva. Bine-i o minte, da' două și mai bine-i: unul spune una, altul alta și, cum zice imnul nostru, „calea spre victorie e presărată cu flori“. Principalul e să adușmeci când un astfel de domn are a-ți trece pe dinainte, îți mai aduci aminte de domnul acela Luchení, care a înjunghiat-o pe răposata Elizabeta cu jungherul? Să te mai încrezi după asta în cineva, doar se

plimbau în doi! Nici o împărăteasă nu mai iese de atunci la plimbare. O soartă ca asta pe mulți îi așteaptă, ai să vezi, doamnă Müllerová, zău o să se ajungă și la țarul rus, și la țarița lui, și, poate, și la împăratul nostru, nu mai dea Domnul, că doar au început-o cu unchiu-său... Fiindcă a venit vorba, bătrânul are grozav de mulți dușmani, chiar mai mulți decât Ferdinand. Mai deunăzi un domn spunea la cârciumă: „O să vie vremea și toți împărații o să pice ca popicele, că nici procurorul general n-o să-i scape“. Pe urmă s-a dovedit că onorabilul n-avea cu ce-și plăti consumația și cârciumarul a fost nevoit să cheme un polițist. Da' domnul, jignit, când i-a ars cârciumarului o palmă, iar polițistului – două, gata, l-au și ridicat cu panerul și dus a fost... Da, doamnă Müllerová, câte nu se întâmplă în ziua de azi! Carevasăzică, pierdere, ce pierdere pentru Austria... Când eram încă în armată, un infanterist l-a împușcat pe căpitan. Și-a încărcat arma – și direct la cancelarie. Acolo i-au spus că n-are ce căuta, da' el ținea morțiș una: trebuie să vorbesc cu domnu' căpitan. Căpitanul a ieșit și i-a spus că nici mort nu pupă concediul, da' soldatul: „Ce?“ – și nu-i căpitanul!... Glonțul trecuse prin inima căpitanului, făcând pacoste mare și în cancelarie: țândări au rămas dintr-o sticlă cu cerneală și s-au măscărit actele oficiale.

– Dar cu soldatul ce s-a întâmplat? întrebă într-un târziu doamna Müllerová, în timp ce Švejk se îmbrăca.

– S-a spânzurat cu pacheștile, răspunse Švejk, periindu-și țilindrul. Și nici nu erau măcar ale lui pacheștile, ci le împrumutase de la gardianul închisorii, chipurile, îi cădeau pantalonii. Dar ce avea să facă, să aștepte să-l spânzure cu juvățul lor? Știi, doamnă Müllerová, în astfel de cazuri toți își pierd capul. Pe gardian l-au degradat și l-au condamnat la șase luni închisoare, dacă el nu le-a împlinit – a șters-o în Elveția, unde-i preot într-o biserică. Doamnă Müllerová, azi rar întâlnești un om cinstit, îmi vine să cred că domnu' arhiduce amarnic s-a înșelat în omul acela care a tras într-însul la Sarajevo. Garantat lucru, văzându-l strigând „ura“, „ura“, ce și-o fi zis: „Să știi

că-i un om cumsecade, dacă strigă «ura!». Când colo, acela se-apucă și-l cosește... Spune-mi, a vârat multe gloanțe în el sau numai unul?

– Ziarele scriu că arhiducele era dârmon, conașule. Toți plumbii l-au nimerit.

– Ei, că asta se face foarte repede, doamnă Müllerová. Pentru așa o trebușoară mi-aș procura un Browning; e ca o jucărie, într-o minută seceri cu dânsul douăzeci de arhiduci – grași ori slabi –, pe alese. De altfel, fie vorba între noi, doamnă Müllerová, într-un arhiduce gras nimerești mai ușor, decât în unul slab. Îți amintești cum a fost împușcat regele Portugaliei? Ș-acela, ce matahală era, dom'le! Închipuie-ți, unde s-a mai văzut un rege slab... Ei, că ne-am luat cu vorba... Uite ce e, am plecat „La Potirul“, la cârciumă. Dacă vine clientul după foxterier, am luat de acuma arvuna, așa că spune-i: cățelul e la crescătoria mea de câini din afara orașului. Nu demult i-am tăiat urechile, iar până nu i se vindecă tăieturile, nu poate fi transportat, că răcește. Cheia, fii bună, las-o portăresei.

În cârciuma „La Potirul“ – un singur client, agentul secret Bretschneider ședea la o masă. Cârciumarul Palivec spăla vesela, în timp ce Bretschneider încerca zadarnic să-l momească în plasa lui. Palivec era spurcat la gură, expresiile „dos“ și „rahat“, în forma lor necenzurată, îi reveneau pe limbă după fiecare cuvânt. Și păcat, căci era foarte citit și-i sfătuia pe toți să ia cunoștință de ceea ce-a scris Victor Hugo în pasajul unde se pomenește despre răspunsul dat englezilor de către vechea gardă a lui Napoleon, somată să se predea în bătălia de la Waterloo.

Între timp, Bretschneider căuta să presare sămânță de vorbă cu cârciumarul.

– Ce vară frumoasă...

– Căcat cu apă de ploaie! răspunse Palivec, aranjând vesela în galantar.

– Că bună ne-au făcut-o și ăia la Sarajevo! reluă Bretschneider cu slabă nădejde.

– Care „Sarajevo“? întrebă Palivec. Ai în vedere cârciuma din Nusle? Acolo-s cu capetele sparte în fiecare zi. Așa-i la Nusle!

– E vorba de Sarajevo din Bosnia, domnule Palivec. Acolo l-au împușcat pe arhiducele Ferdinand... Ce ai a zice?

– Eu, unul, nu mă bag în tărașenii din astea. Să mă pupe ei cu toții într-un loc! răspunse cuviincios domnul Palivec, aprinzându-și luleaua. Azi, dacă îți vâri nasul într-o daraveră alde astea, o înfunzi. Eu îs cârciumar, dom'le. La mine vin și cer bere și eu le dau bere, atât! Sarajevo, arhiducele, de care vorbești, nu mă interesează. Toate astea duc la pușcăria Pankrac¹.

Bretschneider tăcu, rotindu-și dezamăgit ochii prin cârciumă.

– Pe vremuri atârna aici portretul împăratului, reluă el într-un târziu. Chiar acolo unde-i acuma oglinda.

– Aveți dreptate, răspunse domnul Palivec, portretul atârna... Dar l-au cacarisit muștele, l-am suit în pod. Știți cum se întâmplă: vine un deștept, observă, spune o prostie și, când cauți, intri la apă. Asta îmi mai lipsea?

– Dar uiți de Sarajevo, domnule cârciumar, ai? Urâtă vreme, nu?

La întrebarea asta directă și vicleană, domnul Palivec răspunse cu multă prudență:

– Că bine ziceți, grozav de cald e acuma în Bosnia și Herțegovina. Când făceam acolo armată, locotenentul nostru își pune gheață la ceafă.

– La ce regiment ai slujit, stimabile?

– Nu țin minte... Niciodată nu mă interesează rahaturile, răspunse domnul Palivec. Și niciodată n-am fost curios să le răscolesc. Prea multă curiozitate strică...

Agentul secret Bretschneider tăcu. Chipul lui posomorât se mai luminează odată cu apariția lui Švejk, care, pășind pragul, comandă din mers o bere neagră și făcu următoarea observație:

¹ Pankrac – vestită pușcărie din Praga

– E zi de doliu și la Viena astăzi.

Ochii lui Bretschneider scânteiară a speranță și el rosti grăbit:

– La Konopište sunt arborate zece drapele negre.

– Mai degrabă douăsprezece, cred, adăugă Švejk, după ce sorbi o dușcă.

– De ce credeți că douăsprezece? se interesă Bretschneider.

– Pentru ca să fie număr rotund: cu duzina socoteala e mai ușoară și, apoi, e și mai ieftin, răspunse Švejk.

Se așternu tăcerea. Același Švejk o alungă, oftând:

– Carevasăzică, Dumnezeu l-a iertat și l-a strâns la piep-tu-i. N-a mai așteptat să-l vadă împărat. Pe timpuri, când îmi făceam milităria, un general a căzut de pe cal. Când să-l urce din nou în șa, bagă soldații de seamă că dumnealui e țeapăn, dom'le. Și acum gândește-te că se aștepta să fie avansat feld-mareșal și s-au întâmplat toate chiar în timpul paradei militare. Uite la ce duc paradele astea; pesemne, și la Sarajevo un fel de paradă o fi fost. Țin minte cum tot la o astfel de paradă mi-au găsit lipsă al douăzecelea nasture de la mundir și pentru asta mi-au dat paișpe zile carceră. Două zile am zăcut legat burduf, ca Lazăr. N-ai încotro, așa-i în armată, fără disciplină se duce dracului totul. Locotenentul nostru Makovec ne spunea întotdeauna: „Mă, dacă n-ar fi disciplina, dobitocilor, v-ați cățăra pe copaci ca momițele. Milităria, neghiobilor, vă face oameni!“ Credeți, n-avea dreptate? Închipuți-vă un parc, să zicem, ca ăsta de lângă piața Carol, în fiecare copac câte un soldat de-al nostru, fără disciplină. Sincer vă spun, de asta m-am temut și mă tem.

– Nu știu de ce-mi pare că Sarajevo e isprava sârbilor, încercă Bretschneider să schimbe placa.

– Vă înșelați, răspunse Švejk. Trebușoara asta au făcut-o turcii din pricina Bosniei și Hertegovinei.

De data asta Švejk își expuse părerile sale referitor la politica externă a Austriei în Balcani: turcii au pierdut în 1912 războiul cu Serbia, Bulgaria și Grecia; ei speraseră că Austria

o să le vină în ajutor, și pentru că Austria n-a făcut-o, ei l-au împușcat pe Ferdinand.

– Ți-s dragi turcii, domnule Palivec? se adresă Švejk cârciumarului. Zic, ți-s dragi păgânii iștia de turci? Nu ți-s dragi, așa-i?

– Mușteriu e mușteriu, zise Palivec. În definitiv, fie și turc. Noi, cârciumarii, nu ne ocupăm cu politica. Am o lege: plătește-ți berea și șezi în cârciumă: gura ți-i liberă, dom'le. Mi-e totuna cine l-a răpus pe Ferdinand, fie sârb ori păgân, catolic ori mahomedan, anarhist ori mladoceh¹.

– Sunt de acord, domnule Palivec, spuse Bretschneider, prinzând din nou nădejde că din cei doi, unul o să-i cadă în plasă. Totuși, fii de acord și mata, asta e o mare pierdere pentru Austria.

În locul cârciumarului, răspunse Švejk:

– E o pierdere, desigur. Ba ce pierdere! Nu orice dobitoc poate lua locul lui Ferdinand, chiar din simplul motiv că ăsta ar trebui să fie și mai gras ca celălalt.

– Ce-ați vrut să spuneți? se învioră Bretschneider.

– Ce-am vrut să spun? răspunse bucuros Švejk. Uite ce-am vrut să spun: dacă dânsul ar fi fost mai gras, de mult l-ar fi lovit damblaua, încă de pe când fugărea de pe moșia lui din Konopište bătrânele ce veneau după vreascuri și ciuperci. Vreau să zic, să fi fost mai gras, el n-ar fi avut o moarte atât de rușinoasă. Ia gândește-te dumneata, să fii unchiul împăratului și să te împuște, dom'le... Ce mai rușine! Vuiesc ziarele! În urmă cu vreo câțiva ani, la noi la Budějovice, la iarmaroc, dintr-o nimica toată, a fost înjunghiat un negustor de porci, un oarecare Břetislav Ludvik. Negustorul avea un fecior pe nume Bohuslav – ei bine, oriunde s-ar fi dus Bohuslav ăsta, cu negoțul, nimeni nu cumpăra de la el un ac. Fiecare zicea: „Ah, ăsta e al ăluia, înjunghiat în piață: nici vorbă că e și feciorul ca tată-său, hoț!“ Până la urmă, de scârbă, băiatul s-a aruncat în

¹ Mladoceh – membru al partidului ceh burghez

Vltava, la podul Krumlov. Au fost nevoiți să-l pescuiască, să-l învie, să scoată din el apa... Ca până la urma urmei să-și dea sufletul în mâinile medicului, în timp ce ăsta îi făcea o injecție.

– Ciudate comparații mai faci dumneata, spuse Bretschneider cu subînțeles. Dintru început vorbești de Ferdinand, apoi o închei cu un neguțător de vite.

– Doamne, mă păzește! se apără Švejk. Să-mi dea mie prin minte să-l asemui pe cineva cu altcineva! Ia spune dumneata, domnule Palivec, că mă cunoști: am făcut eu vreodată comparații între oameni? La drept vorbind, eu n-aș vrea să fiu în pielea văduvei arhiducelui. Acum ce-o să facă ea? Copiii i-au rămas orfani, moșia la Konopište e fără stăpân... Să se mărite cu un alt arhiduce? Dar la ce bun? Pleacă cu el din nou la Sarajevo, și rămâne iar văduvă. Uite, spre exemplu, la Zlíve, lângă Hluboka, cu câțiva ani în urmă trăia un pădurar cu un nume foarte urât: Pindiur. Într-o bună zi, îl împușcă braconierii, lăsându-i nevasta văduvă cu doi copii. Trece un an și ea se mărită cu un alt pădurar, din Mydlovary, pe nume Pepik Šavlovic. Ei bine, într-o bună zi, îl împușcă și pe ăsta braconierii. Se mărită a treia oară, tot după un pădurar, zicând: „Domnul iubește sfânta treime: dacă nici acum n-o să am noroc, atunci, zău, nici nu știu ce-am să mă fac“. De la sine înțeles, îl împușcă și pe ăsta. Iar dumneaei rămâne de la cei trei pădurari cu șase copii. Sărmana, văzând una ca asta, se duce direct la cancelaria ducelui, la Hluboka, și se plânge câte necazuri și chinuri a avut ea de tras cu pădurarii. Acolo o sfătuiesc să se mărite cu unul, Jareš, paznicul zăgazului din Ražice. Și ce credeți? Pe ăsta i-l înecă nu-ș' cine, în timp ce pescuia. Să nu uit, și de la ăsta rămâne cu doi copii; pe urmă o ia un jugănar de cai din Vodnany, care jugănar, într-o bună noapte, îi crapă țeasta cu toporul, iar după asta se duce și se predă de bunăvoie poliției. Când să-l spânzure, în baza sentinței judecătoreiei de ocol din Pisek, jugănarul se aruncă asupra preotului și-l mușcă de nas, după care strigă în gura mare că nu-i pare rău absolut

de nimic, aici aruncând și câteva cuvinte foarte urâte la adresa Majestății Sale împăratul.

– Dar nu știți ce-a spus anume despre împărat? întrebă Bretschneider cu o voce plină de nădejde.

– N-am să vă spun, fiindcă aceste spuse nimeni nu se încumetă să le repete. Se zice că-s niște cuvinte atât de groaznice, încât un funcționar al tribunalului a înnebunit auzindu-le, și până în ziua de azi îl țin la popreală, pentru ca să nu dea nimic în vileag: fiindcă insulta aceasta nu-i din cele obișnuite ce se fac la beție la adresa împăratului.

– Dar ce fel de insulte se fac împăratului la beție? întrebă Bretschneider.

Aici interveni cărciumarul Palivec:

– Domnilor, vă rog, schimbați placa. Mie lucruri din astea nu-mi plac. Trăncănește cineva și, când cauți, beleaua îți cade pe cap.

Dar Švejk, de ici:

– Ce fel de insulte se fac împăratului la beție? Fel de fel. Ia îmbătați-vă, dați poruncă să vi se cânte imnul Austriei și o să vedeți ce iese. Atâtea scorneli despre împărat, încât jumătate de-ar fi adevărate, nu s-ar spăla de ele o viață. La drept vorbind, parcă merită așa ceva bătrânul? Luați aminte: pe Rudolf, fiu-său, l-a pierdut? Pierdut, dom'le, în floarea vârstei! Soția sa, Elizabeta, înjunghiată? Înjunghiată cu pumnalul! Pe urmă l-a pierdut pe fratele Jan Orth, iar pe celălalt frate, împăratul Mexicului, i l-au împușcat într-o fortăreață, la zid. Acum, poftim, la bătrânețe i-l împușcă și pe unchiu-său. Spune dumneata, ce nervi trebuie să aibă omul? După toate astea, mai ales că și bețivarii te înjură. Află că, în caz de se iscă ceva, mort să fiu, totuna mă duc voluntar să-l apăr!

Švejk trase o dușcă bună de bere și continuă:

– Ce crezi, Măria Sa o să lase toate astea baltă? Se vede că nu-l cunoști. Numai decît trebuie să fie război cu turcii, dom'le. „Mi-ați ucis unchiul, acum să vă dau și eu la muzicuță!“ Război

va fi la sigur. Ne vin în ajutor Serbia și Rusia. O să fie mare bătaie!

În clipele sale profetice Švejk era măreț, fața lui de zămos răscopt surâdea victorioasă ca o lună plină. Pentru el acum era totul simplu și limpede.

– Se prea poate, schiță el mai departe viitorul Austriei, ca, în caz de război cu Turcia, pe noi să ne atace nemții. Știți lucru, nemții țin întotdeauna cu turcii. Aștia-s niște pușlamale fără pereche. Dacă și noi facem atunci alianță cu franțuzul, care încă din șaptezeci și unu are pică pe Germania. Mai departe totul o să meargă strună. Atâta vă spun: va fi război, e-hei, război mare!

Auzind acestea, Bretschneider se ridică și spuse solemn:

– Ce-ați spus, de ajuns e. Acum poftiți în coridor să vă spun și eu ceva.

Švejk porni din urma agentului secret. Acolo avu o mică surpriză: comeseanul de-adineaori îi vârî în ochi insigna cu vulturul și-i declară că e arestat și imediat va fi predat poliției. Švejk încercă să se explice: pesemne, domnul se înșală, deoarece el, Švejk, e absolut nevinovat, fiindcă n-a rostit barem un cuvânt care să fi jignit pe cineva.

Bretschneider îi replică pe loc cum că Švejk s-a făcut vinovat de mai multe acte penale, unul dintre acestea fiind crima de înaltă trădare.

Limpezindu-se astfel lucrurile, se întoarseră amândoi în crâșmă și Švejk îi vorbi lui Palivec:

– Am băut cinci halbe de bere și am mâncat doi crenvurști. Acum mai dă-mi un pahar de țuică, fiindcă mă duc: sunt arestat.

Bretschneider scoase din nou insigna cu vulturașul: de data asta i-o arătă lui Palivec. Îl fixă lung-lung cu privirea, după care îl întrebă pe cărciumar:

– Sunteți însurat?

– Da.

– Când lipsiți de acasă, soția dumneavoastră poate conduce prăvălia?

– Poate, de ce nu?

– Dacă-i așa, foarte bine, domnule cărciumar, spuse vesel Bretschneider. Chemați-vă soața și predați-i prăvălia. Peste un ceas venim să vă luăm.

Aici, Švejk îl mângâie pe Palivec:

– Nu te necăji: și eu sunt arestat pentru un fleac, fiindcă – ce-i înalta trădare?

– Bine, dar eu, pentru ce? scânci Palivec. Eu, care n-am spus nimic, care fusesem atât de prudent!

Bretschneider schiță un zâmbet ironic și spuse triumfător:

– Nu dumneata ai spus că muștele au cacarisit împăratul? Acolo o să-ți iasă pe nas și muștele, și împăratul.

Švejk părăsi cărciuma „La Potirul“, însoțit de agentul secret. Ieșit în stradă, se opri, îl privi pe agent drept în față și-l întrebă cu zâmbetul său blajin:

– Acum ce, să cobor de pe trotuar?

– Cum adică, să cobori de pe trotuar?

– Păi, odată ce sunt arestat, cred că nu mai am dreptul să merg pe trotuar.

Pe când intrau pe poarta direcției poliției, Švejk mai adăugă:

– Bine am petrecut! Veniți deseori pe „La Potirul“?

În timp ce Švejk era luat în primire la poliție, domnul Palivec îi preda soaței cărciuma și o liniștea în felul lui:

– Nu boci, proasto! Portretul împăratului l-au cacarisit muștele, mie ce-au să-mi facă?

Uite așa, drăguț și cu farmec, și-a făcut intrarea bravul soldat Švejk în războiul mondial. Pe savanții istorici, probabil, o să-i intereseze cum de Švejk a întrezărit până într-atâta viitorul, și dacă mai târziu toate s-au desfășurat nu chiar așa cum le-a expus el, cred că trebuie să se țină seama de faptul că Švejk n-avea necesara pregătire diplomatică.